

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Με μια λαγγόνα στη λίμνη Δοϊράνη»

ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Με μια λαγγόνα στη λίμνη Δοϊράνη

Δημιουργός

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης

Διδακτικό Αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Απρίλιος 2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Β΄ Δημοτικού», ενότητα 20: *Ποιος είναι; Τι κάνει;*

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Άλλα γνωστικά αντικείμενα:

Γεωγραφία

Ξένες Γλώσσες

Μελέτη Περιβάλλοντος

Πληροφορική

Χρονική Διάρκεια

18-20 διδακτικές ώρες με διακοπές (περίπου δύο διδακτικές ώρες για κάθε δραστηριότητα)

Χώρος

I. Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος: site στο οποίο ενσωματώνονται οι δραστηριότητες του σεναρίου.

Ο δικτυακός τόπος είναι: <http://laggona.webnode.gr>

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται μια στοιχειώδης εξοικείωση των μαθητών με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι περισσότερες δραστηριότητες απαιτούν μια ευχέρεια στη χρήση του ποντικιού, ενώ επίσης απαιτείται από τα παιδιά να πληκτρολογήσουν κείμενο. Η βασικότερη δεξιότητα όμως που πρέπει να έχουν τα παιδιά είναι η ικανότητά τους να συνεργάζονται.

Από την άλλη πλευρά ο/η εκπαιδευτικός, που θα το εφαρμόσει, χρειάζεται να έχει βασικές γνώσεις στη χρήση του κειμενογράφου, του λογισμικού παρουσιάσεων και του διαδικτύου, έτσι ώστε να επιλύει γρήγορα τα προβλήματα που θα προκύπτουν, και να παρέχει αμέσως τη βοήθεια στους μαθητές και τις μαθήτριες που τη χρειάζονται.

Τέλος, για τη σωστή εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται ένα εργαστήριο πληροφορικής με αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών που να είναι ανάλογος με το 1/3 των μαθητών της τάξης, ώστε να δημιουργηθούν ομάδες των τριών - τεσσάρων ατόμων. Οι Η/Υ του εργαστηρίου πρέπει να έχουν γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο και να έχουν εγκατεστημένο έναν επεξεργαστή κειμένου κι έναν φυλλομετρητή. Καλό θα ήταν να υπάρχει και ένας βιντεοπροβολέας ή ένας διαδραστικός πίνακας για να μπορούν να δίνονται οδηγίες από τον/την εκπαιδευτικό, τις οποίες να βλέπουν όλα τα παιδιά, ή για να παρουσιάζονται οι δουλειές τους στην ολομέλεια.

Το σενάριο είναι κατασκευασμένο έτσι ώστε να δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να το εφαρμόσει και με λιγότερο εξοπλισμό από αυτόν που αναφέρθηκε. Επισημαίνεται βέβαια ότι ο κάθε ένας που θα κληθεί να το εφαρμόσει μπορεί να παραλείψει δραστηριότητες, να ακολουθήσει διαφορετική σειρά, ή και να

τις τροποποιήσει, όπως ταιριάζει στην τάξη του και στην υλικοτεχνική υποδομή που διαθέτει.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι παρούσες δραστηριότητες παίρνουν αφορμή από περιβαλλοντικά προγράμματα που πολλά σχολεία και τάξεις υλοποιούν σε υγροτόπους. Στο παρόν σενάριο δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές και τις μαθήτριες μέσα από την ιστορία μιας «λαγγόνας», ενός σπάνιου πουλιού που κινδυνεύει να εξαφανιστεί, να προχωρήσουν σε μια βαθύτερη γνωριμία, όχι μόνο με το συγκεκριμένο είδος, αλλά και με τη δομή και τη λειτουργία των λιμναίων οικοσυστημάτων και των υγροτόπων γενικότερα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσα από τις δραστηριότητες που παρατίθενται, εμπλουτίζουν προοδευτικά τις γνώσεις τους γύρω από το θέμα ενώ παράλληλα εξασκούνται στο να χρησιμοποιούν εννοιολογικούς χάρτες, να αφηγούνται μια ιστορία διαλέγοντας την πορεία της μέσα από διαφορετικές επιλογές, να γράφουν συνεργατικά περιγραφικά αφηγηματικά κείμενα και επιστολές, να περιηγούνται στο διαδίκτυο και να αντλούν συγκεκριμένες πληροφορίες τις οποίες στη συνέχεια κατηγοριοποιούν και τις μετασχηματίζουν σε κείμενο. Παράλληλα, τα παιδιά μαθαίνουν να χειρίζονται ηλεκτρονικούς χάρτες και να εξάγουν χρήσιμες πληροφορίες από αυτούς. Δουλεύοντας σε ομάδες εκμεταλλεύονται τις δυνατότητες που δίνει ο κειμενογράφος στη σύνθεση του γραπτού λόγου, στον έλεγχο της ορθογραφίας και στη σωστή επιλογή των λέξεων, ενώ χρησιμοποιώντας σύγχρονα εργαλεία γραφής παράγουν καλαίσθητες ηλεκτρονικές εικονογραφημένες ιστορίες.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το θεωρητικό πλαίσιο του σεναρίου ξεκινάει από τρεις παραδοχές, οι οποίες οδηγούν σε συγκεκριμένες διδακτικές τεχνικές και καθορίζουν τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων. Οι παραδοχές αυτές είναι:

- α) Στόχος του σχολείου πρέπει να είναι η σύνθεση ολοκληρωμένων κειμένων τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες της επικοινωνίας. Οι μαθητές πρέπει να διδάσκονται άμεσα τα είδη του λόγου που διαμορφώνουν οι ανάγκες επικοινωνίας όπως η περιγραφή, η αφήγηση και η επιστολή, ενώ κατά την παραγωγή του γραπτού λόγου επιβάλλεται να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχει η μαθητική μικρο-ομάδα η οποία μπορεί να λειτουργήσει ως συνομιλητής με τον συγγραφέα-μαθητή κατά τη διαδικασία της συγγραφής και ως υπαρκτός αποδέκτης του παραγόμενου κειμένου (Ματσαγούρας 2001: 169).
- β) Η ένταξη του γραπτού λόγου είναι καλό να γίνεται στο πλαίσιο όλων των διδασκόμενων μαθημάτων.
- γ) Η σύνθεση των κειμένων είναι μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί οι μαθητές να κατέχουν σε ικανοποιητικό βαθμό δεξιότητες που απαιτούν οι αλληπάλληλοι μετασχηματισμοί, αλλά και να χειρίζονται συμβάσεις του γραπτού λόγου. Είναι ανάγκη λοιπόν ο εκπαιδευτικός, μέσα σε ένα πλαίσιο «φθίνουσας καθοδήγησης», να καθοδηγήσει τους μαθητές και κυρίως αυτούς που για λόγους κοινωνικο-μορφωτικής προέλευσης υστερούν στον τομέα αυτό (Ματσαγούρας 2001: 170).

Στο συγκεκριμένο σενάριο επιχειρείται η καλλιέργεια της αφήγησης, της περιγραφής και της σύνταξης επιστολής μέσα από την παρουσίαση της ζωής μιας λαγγόνας, ενός πουλιού που απειλείται με εξαφάνιση, και ζει στη λίμνη Δοϊράνη. Πέρα όμως από την παραγωγή γραπτού λόγου, αλλά και σε άμεση συνάρτηση με αυτήν, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να ανατρέξουν στις πηγές, να

διερευνήσουν, να ανταλλάξουν προφορικά απόψεις, να κατηγοριοποιήσουν και να συγκρίνουν στοιχεία.

Σε όλη αυτή την προσπάθεια η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία επιτρέπει τη μετάβαση από το δασκαλοκεντρικό στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της διερευνητικής μάθησης μέσα από την αναζήτηση της γνώσης στις πηγές. Στο σύνολό τους οι δραστηριότητες αυτές αποσκοπούν στη συνικοδόμηση κειμένων υβριδικού τύπου όπως η αφήγηση με αφηγηματικές ενδείξεις και η επιστολή με επιχειρηματολογικές λειτουργίες (Χατζηλουκά-Μαυρή 2009: 120).

Οι εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τ.Π.Ε. που συνδυάζουν ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές, αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος και διαθεματικότητα, τείνουν να μεγιστοποιούν τα οφέλη της τεχνολογίας στη σχολική τάξη.

Οι διδακτικές δραστηριότητες που προτείνονται αποσκοπούν στο να δημιουργήσουν μέσα στην τάξη συνθήκες επικοινωνιακής χρήσης της γλώσσας, διεγείροντας το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών, εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή τους σε κάτι που τους αρέσει. Οι μαθητές συνθέτουν τις πληροφορίες και εξάγουν συμπεράσματα, ενώ γίνονται οι ίδιοι υπεύθυνοι για το μαθησιακό αποτέλεσμα της δραστηριότητάς τους. Αναλύουν, αναστοχάζονται, αξιολογούν το περιεχόμενο των ευρημάτων, τις διαδικασίες που ακολούθησαν και τις εμπειρίες που αποκόμισαν, δίνοντας έμφαση, όχι μόνο στο αποτέλεσμα, αλλά και στην αξία της διαδικασίας στη δόμηση της γνώσης (Κουφόπουλος & Μούκα 2004: 594).

Οι διαπροσωπικές σχέσεις ευνοούνται, καθώς κατά τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν την ευκαιρία να ανταλλάσσουν γραπτά αλλά και προφορικά σκέψεις και απόψεις μεταξύ τους, αλλά και με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα τους (Χαραλαμπίδης & Χατζησαββίδης 1997: 70- 72).

Με βάση τα παραπάνω η πρότασή μας στο παρόν σενάριο έχει ως στόχο να προσανατολιστούν οι μαθητές στις πληροφορίες που τους οδηγούν στην οικοδόμηση των γνώσεων μέσα από την κατάλληλη διδακτική επεξεργασία.

Τέλος, οι θεωρητικές αρχές του πλαισίου αυτού αναγνωρίζουν τις δυνατότητες των μαθητών για ενεργητική επεξεργασία των δεδομένων. Για τον λόγο αυτό δίνουν έμφαση στην ενεργή διαδικασία οικοδόμησης νοημάτων. Ο δάσκαλος στην όλη αυτή διαδικασία διευκολύνει παρά κατευθύνει την εξέλιξη της δραστηριότητας (Σολωμονίδου 2006: 38).

Α. ΣΚΕΠΤΙΚΟ - ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο, για τη γλώσσα και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς πέρα από αυτούς που τους προσφέρει το σχολικό εγχειρίδιο αλλά και να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που γίνονται μέσα στην τάξη με κεντρικό άξονα το βιβλίο. Συγκεκριμένα:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρείται:

- Να περιγράψουν τα χαρακτηριστικά της λαγγόνας.
- Να συγκρίνουν τη μορφή της λαγγόνας με αυτές των άλλων πουλιών.
- Να κατονομάσουν τις χώρες στις οποίες ζει η λαγγόνα.
- Να αντιληφθούν ότι η μετανάστευση είναι μια φυσική πρακτική που χαρακτηρίζει τα ζώα, όπως και τους ανθρώπους, και γίνεται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Να αντιληφθούν τις δυσκολίες της μετανάστευσης στα ζώα και να γενικεύσουν τα συμπεράσματά τους στις ανθρώπινες καταστάσεις.
- Να κατονομάσουν τους τόπους που ζει η λαγγόνα στην Ελλάδα.
- Να αναγνωρίσουν τους υγροτόπους από τα χαρακτηριστικά τους.
- Να κατηγοριοποιήσουν τα πουλιά που ζουν στους υγροτόπους ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.
- Να απαριθμήσουν τους κινδύνους εξαιτίας των οποίων η λαγγόνα οδηγείται σε εξαφάνιση.

- Να απορρίψουν τις πρακτικές που οδηγούν στην καταστροφή των υδροτόπων και στην εξαφάνιση της άγριας ζωής.
- Να συγκρίνουν την ονομασία της λαγγόνας σε διάφορες γλώσσες και, αν είναι δυνατόν, να εντοπίσουν τα κοινά στοιχεία που υπάρχουν.
- Να υιοθετήσουν οικολογική συνείδηση.
- Να παροτρύνουν τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριά τους σε πρακτικές που προστατεύουν το περιβάλλον.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρείται:

- Να καλλιεργήσουν τον προφορικό τους λόγο (απαντητική ικανότητα, αναδιήγηση και διατύπωση γνώμης).
- Να διευρύνουν τις αρχικές γνώσεις σχετικά με τις λειτουργίες του γραπτού λόγου.
- Να μετασχηματίσουν κείμενα.
- Να αναγνωρίσουν τους διαφορετικούς σκοπούς της ανάγνωσης (αναζήτηση πληροφορίας, επίλυση προβλήματος, απόλαυση και ψυχαγωγία).
- Να αναγνωρίσουν ένα μονοτροπικό από ένα πολυτροπικό κείμενο.
- Να καλλιεργήσουν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με το αν το κείμενο είναι συνεχές, μη συνεχές (χάρτης) ή υπερκείμενο.
- Να μπορούν να μετασχηματίσουν έναν πίνακα με πληροφορίες σε περιγραφικό κείμενο.
- Να μπορούν να μετασχηματίσουν μια μη γραμμική σειρά από εικόνες σε αφηγηματικό και σε περιγραφικό κείμενο.
- Να αξιοποιούν κατάλληλα τις πληροφορίες που τους δίνονται, για να συντάξουν μια επιστολή με επιχειρηματολογικό περιεχόμενο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρείται:

- Να εξοικειωθούν με το περιβάλλον ενός site.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση των υπερσυνδέσεων.
- Να μπορούν να αντλούν την κατάλληλη πληροφορία μέσα από μια ιστοσελίδα.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του κειμενογράφου.
- Να αποκτήσουν τη δεξιότητα σχετικά με τη χρήση του εκτυπωτή.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση προγράμματος εννοιολογικής χαρτογράφησης.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση ενός ηλεκτρονικού χάρτη.
- Να εξοικειωθούν με μια ηλεκτρονική μηχανή μετάφρασης.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του ποντικιού για τη λύση ενός ηλεκτρονικού puzzle.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η αφετηρία του σεναρίου λαμβάνεται από την ύλη του αναγνωστικού «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού» και συγκεκριμένα από τις σελίδες 35-42 της ενότητας 20 με τίτλο: «Ποιος είναι; Τι κάνει;», όπου παρουσιάζονται «ταυτότητες» ανθρώπων και ζώων, από τις οποίες οι μαθητές αντλούν πληροφορίες, ενώ στο τέλος καλούνται να φτιάξουν τη δική τους ταυτότητα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με τα ισχύοντα στο σχολείο μιας και μπορεί να αποτελέσει τμήμα και συμπλήρωμα των δραστηριοτήτων που προτείνει το σχολικό εγχειρίδιο. Παράλληλα το σενάριο καλλιεργεί μια ποικιλία από γραμματισμούς που δε θεραπεύει το κλασικό βιβλίο, ενώ παράλληλα δεν ξεφεύγει κι από τους στόχους και τους σκοπούς του Αναλυτικού Προγράμματος.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ο κύριος στόχος της χρήσης των ΤΠΕ στο συγκεκριμένο σενάριο είναι η ενεργοποίηση των μαθητών και των μαθητριών κατά τη διαδικασία της μάθησης. Το σενάριο μέσω των γνωστικών εργαλείων που χρησιμοποιεί παρέχει πολλαπλές ευκαιρίες για εξερεύνηση, πειραματισμό και συνεργασία μεταξύ των ομάδων των μαθητών.

Κείμενα

Κείμενα από ιστοσελίδες

Σάββας Καζαντζίδης, «[Λαγγόνα](#)», αναρτημένο στο site «Ορνιθολογική» της [Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας](#).

Η Καθημερινή Επτά Ημέρες. 2000. «*Τα αποδημητικά Πουλιά*». Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο <http://wwk.kathimerini.gr/kath/7days/2000/10/01102000.pdf>

Οπτικοακουστικό υλικό

Αθανασιάδης, Κ., Σαλονικίδης, Ι., Φιλιππιάδης, Γ. 2012. «[Περιβαλλοντικός Χάρτης της Ελλάδας](#)». Αναρτημένο στο Ψηφιακό Σχολείο.

Διδακτική πορεία/ στάδια /φάσεις

Η διδακτική πορεία αποτελείται από δέκα (10) δραστηριότητες οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω:

Δραστηριότητα 1

Κατά την πρώτη δραστηριότητα οι μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος χωρίζονται σε ομάδες των τριών ατόμων και λαμβάνουν τις θέσεις τους στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του εργαστηρίου. Στη συνέχεια γίνεται από τον/την εκπαιδευτικό γνωριμία με το ηλεκτρονικό περιβάλλον (site) στον διαδικτυακό τόπο: <http://laggona.webnode.gr> όπου θα εργαστούν οι μαθητές και οι μαθήτριες και θα αντλήσουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να εκτελέσουν τις

δραστηριότητες. Η πρώτη επαφή των μαθητών και μαθητριών με τον ιστότοπο γίνεται με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα ή του διαδραστικού πίνακα. Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει την «Αρχική Σελίδα» του ιστότοπου και τα παιδιά παρατηρούν την εικόνα που βρίσκεται εκεί. Ο επισκέπτης της ιστοσελίδας μπορεί να δει μια λαγγόνα πάνω από μια σχολική αυλή. Τα παιδιά μπορεί να διατυπώσουν προφορικά τις υποθέσεις τους για το τι πουλί απεικονίζεται, καθώς και για τον λόγο που βρίσκεται σε αυτό το σημείο. Αφού ακουστούν οι απόψεις των μαθητών και μαθητριών σχετικά με τη φωτογραφία που βλέπουν, κάποιος από τα παιδιά ή και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός, διαβάσει το κείμενο που βρίσκεται επίσης στην αρχική σελίδα. Μέσω του κειμένου η λαγγόνα συστήνεται και προτείνει στα παιδιά με τη δύναμη της φαντασίας τους να την ακολουθήσουν στο ταξίδι της.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν με βάση τη συμμετοχή τους στην προφορική επικοινωνία και στην ανταλλαγή απόψεων, ενώ παράλληλα θα ελεγχθεί ο τρόπος με τον οποίο περιγράφουν, αφηγούνται, εξηγούν, ερμηνεύουν και επιχειρηματολογούν με βάση την εικόνα που είδαν και το συνοδευτικό κείμενο.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο την επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς, καθώς και στο αν θα καταφέρει η δραστηριότητα να προκαλέσει το ενδιαφέρον τους και να τους κινητοποιήσει για το υπόλοιπο του σεναρίου.

Φύλλο Εργασίας

Φύλλο εργασίας δεν έχει κατασκευαστεί για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Οι οδηγίες δίνονται μέσα από το site ενώ οι απορίες θα λύνονται από τον δάσκαλο/α προφορικά ή με μια επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει περίπου ένα διδακτικό δίωρο.

Δραστηριότητα 2

Αφού γίνουν οι συστάσεις μέσω του εισαγωγικού κειμένου, τα παιδιά καλούνται να διερευνήσουν προφορικά και να αποτυπώσουν προφορικά και γραπτά τους λόγους για τους οποίους η λαγγόνα διαφέρει από τα άλλα πουλιά που παρατηρούν στην καθημερινότητα τους. Για τον λόγο αυτό επισκέπτονται τον υπερσύνδεσμο του ιστοτόπου με τίτλο: «[Πώς είναι η λαγγόνα](#)», όπου παρουσιάζεται ένας δομημένος εννοιολογικός χάρτης (κατασκευασμένος με το λογισμικό [XMind](#)) ο οποίος θα βοηθήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες να δώσουν μια περιγραφή του σπάνιου αυτού πουλιού. Τα παιδιά αρχικά μπορούν να δουν τον εννοιολογικό χάρτη στην ολομέλεια με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα ή του διαδραστικού πίνακα και να διατυπώσουν προφορικά τις παρατηρήσεις τους. Στη συνέχεια, μπορούν να εργαστούν σε ομάδες στους υπολογιστές τους και, παρατηρώντας τον χάρτη, να ανοίξουν το φύλλο του κειμενογράφου που τους επισυνάπτεται και να γράψουν μια περιγραφή της λαγγόνας. Η χρήση του κειμενογράφου δίνει τη δυνατότητα να διορθώνουν τα ορθογραφικά λάθη τους, να διαγράφουν και να προσθέτουν λέξεις ή φράσεις και γενικότερα να αλλάζουν και να διαμορφώνουν συνεχώς το κείμενό τους. Στο τέλος της δραστηριότητας τα παιδιά μπορούν να αποθηκεύσουν και να εκτυπώσουν τα αποτελέσματα της δουλειάς τους.

Εναλλακτικά, αν και δε συνίσταται, όταν δεν υπάρχουν αρκετοί Η/Υ στην αίθουσα, οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να εκτυπώσουν τον εννοιολογικό χάρτη ως φύλλο εργασίας και να κάνουν την περιγραφή γραπτά με τον παραδοσιακό τρόπο ([Φύλλο Εργασίας 1](#)).

Στη συνέχεια, τα παιδιά σε ομάδες μπροστά από τους Η/Υ μπορούν να ασχοληθούν με το puzzle (κατασκευασμένο με το εργαλείο [Jigzone](#)) που είναι ενσωματωμένο στο site και σχηματίζει τη φωτογραφία μιας λαγγόνας. Με τον τρόπο αυτό θα επικοινωνήσουν, θα αναπτύξουν τον προφορικό λόγο και θα εμπεδώσουν με παιγνιώδη τρόπο τα χαρακτηριστικά του πουλιού.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές θα αξιολογηθούν με βάση την οργάνωση του γραπτού τους που θα συντάξουν βασισμένοι στον εννοιολογικό χάρτη που έχουν στη διάθεσή τους και τον βαθμό που θα μετασχηματίσουν τις πληροφορίες που τους δίνονται σε ένα πλήρες και άρτιο κείμενο.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο την επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς, ενώ θα αξιολογηθεί και ο βαθμός στον οποίο διατηρήθηκε το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών, η προσήλωσή τους στη δραστηριότητα, η δυναμική που θα δημιουργηθεί στις ομάδες και η συζήτηση που θα αναπτυχθεί σχετικά με τη βελτίωση της παρουσίας και της νοηματικής πληρότητας του κειμένου.

Φύλλο Εργασίας

Οι οδηγίες δίνονται μέσα και από το site ενώ οι απορίες θα λύνονται προφορικά από τον δάσκαλο ή θα γίνεται μια επίδειξη στον βιντεοπροβολέα. Το συνημμένο έγγραφο του κειμενογράφου μπορεί να εκτυπωθεί και λειτουργήσει ως Φύλλο Εργασίας ([Φύλλο Εργασίας 1](#))

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Εναλλακτικά, επειδή τα παιδιά από την πρώτη δραστηριότητα ήδη αρχίζουν να περιγράφουν το πουλί σε πρώτο στάδιο, θα ήταν καλύτερο να ακολουθήσει απευθείας η περιγραφή με τη βοήθεια του εννοιολογικού χάρτη, η οποία μπορεί να διαρκέσει ένα δίωρο και στη συνέχεια να αφιερωθεί μια ώρα για την επίλυση του puzzle στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης. Σε κάθε περίπτωση ο/η εκπαιδευτικός είναι αυτός/η που θα αποφασίσει πώς θα διαχειριστεί τον χρόνο του.

Δραστηριότητα 3

Στην τρίτη δραστηριότητα οι μαθητές και οι μαθήτριες διερευνούν και ανακαλύπτουν πώς ζει και αναπτύσσεται η λαγγόνα. Επισκέπτονται την τοποθεσία της ιστοσελίδας με τίτλο: «[Γυρνάω τον κόσμο](#)», όπου έχουν τη δυνατότητα να παρατηρήσουν έναν

παγκόσμιο χάρτη (φτιαγμένο με το online λογισμικό παρουσιάσεων Prezi) που παρουσιάζονται οι χώρες της Ευρώπης και της Ασίας στις οποίες κατοικεί η λαγγόνα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να περιηγηθούν στον χάρτη και να εντοπίσουν τις χώρες αυτές. Παράλληλα με το όνομα των χωρών μπορούν να δουν και τη σημαία τους. Τα παιδιά μπορούν να καταγράψουν τις χώρες αυτές στον κειμενογράφο, πατώντας τον σχετικό σύνδεσμο, στο τετράδιό τους ή στο Φύλλο Εργασίας που θα τους δοθεί ([Φύλλο Εργασίας 2](#)).

Στη συνέχεια προχωρούν στην επόμενη ενότητα που βρίσκεται στην ίδια σελίδα του site με τίτλο «Σημειώνω και βρίσκω...». Εκεί τους δίνεται η δυνατότητα να δουν έναν χάρτη που αποτυπώνει το σημείο της Ευρασίας στο οποίο ζουν και αναπτύσσονται οι λαγγόνες. Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να βρουν στον χάρτη τις χώρες που κατέγραψαν στην προηγούμενη φάση και να τις μαρκάρουν κάνοντας μια βούλα. Μόλις ολοκληρώσουν, θα κληθούν να ενώσουν με μια τεθλασμένη γραμμή τα σημεία που εντόπισαν. Με τον τρόπο αυτό θα περικλείσουν, χωρίς να το αντιληφθούν, τη Μεσόγειο, τη Μαύρη και την Κασπία θάλασσα. Ο/Η εκπαιδευτικός με τις κατάλληλες ερωτήσεις θα υποβοηθήσει τα παιδιά να εκφράσουν τις απόψεις τους και να καταλήξουν στα συμπεράσματά τους, σχετικά με τη γεωγραφική εξάπλωση της λαγγόνας στον χώρο της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους ανάλογα με την υλικοτεχνική υποδομή που διαθέτει η τάξη. Ενδεικτικά αναφέρονται μερικοί:

- α) Οι ομάδες ανοίγουν την «εικόνα-χάρτη» που βρίσκεται ενσωματωμένη στο site με τη βοήθεια του προγράμματος «Ζωγραφική» και χρησιμοποιούν τα εργαλεία που τους δίνει το λογισμικό προκειμένου να ολοκληρώσουν την εργασία τους. Για να γίνει αυτό χρειάζεται όλες οι ομάδες να εργάζονται σε υπολογιστή, ενώ ίσως χρειαστεί αρκετές φορές να επέμβει ο/η εκπαιδευτικός για να βοηθήσει τα παιδιά να «ανοίξουν» την εικόνα στο περιβάλλον αυτού του προγράμματος.

β) Η «εικόνα – χάρτης» μπορεί να προβληθεί με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα ή του διαδραστικού πίνακα και η δραστηριότητα να γίνει στην ολομέλεια.

γ) Η «εικόνα-χάρτης» μπορεί να εκτυπωθεί ως φύλλο εργασίας ([Φύλλο Εργασίας 3](#)) και να η δραστηριότητα να γίνει στο χέρι. Τέλος, επειδή το Φύλλο Εργασίας βρίσκεται ενσωματωμένο και στην ιστοσελίδα, είναι δυνατόν να εκτυπωθεί από τα ίδια τα παιδιά, πριν ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους.

Στην τρίτη φάση της δραστηριότητας και αφού τα παιδιά έχουν καταγράψει και εντοπίσει στον χάρτη τις χώρες που διαβιούν οι λαγγόνες, μπορούν να ανακαλύψουν την ονομασία αυτού του πουλιού στις διάφορες γλώσσες. Αφού εντοπίσουν το κατάλληλο σημείο της ιστοσελίδας με τον τίτλο «Πώς με λένε;» και διαβάσουν τις σχετικές οδηγίες που υπάρχουν εκεί, μπορούν να μεταβούν με τη βοήθεια του ενσωματωμένου υπερσυνδέσμου στην υπηρεσία μετάφρασης της Google και εκεί να ανακαλύψουν αλλάζοντας γλώσσες τα διαφορετικά ονόματα της λαγγόνας στις διάφορες χώρες. Όπου η υπηρεσία μετάφρασης δίνει τη δυνατότητα, μπορεί να γίνει και ακρόαση του ονόματος. Τα παιδιά διαισθητικά μπορούν να ανακαλύψουν τα κοινά στοιχεία του ονόματος που υπάρχουν στις περισσότερες γλώσσες.

Στο σημείο αυτό μπορεί, αν υπάρχουν στην τάξη παιδιά που προέρχονται από τις χώρες που εντοπίστηκαν, να ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με τη μετανάστευση, τους λόγους που γίνεται, τη γλώσσα και τις συνήθειες των χωρών προέλευσης. Όμως το σημαντικότερο που μπορεί να προκύψει από αυτή τη συζήτηση είναι ότι η μετανάστευση είναι κάτι φυσιολογικό που υπάρχει και στη φύση, γιατί βοηθά στην επιβίωση και βελτίωση των ειδών και με παρόμοιο τρόπο πρέπει να αντιμετωπίζεται και από τις ανθρώπινες κοινωνίες.

Στο τέλος παρουσιάζεται στα παιδιά η επιστημονική ονομασία της λαγγόνας, η οποία αναγράφεται στην ιστοσελίδα. Με βάση αυτό μπορεί να αναπτυχθεί συζήτηση για το τι είναι επιστημονική ονομασία, τους λόγους που χρειάζεται να υπάρχει και σε

τι διευκολύνει τους επιστήμονες. Τα παιδιά μπορούν να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις και τα επιχειρήματά τους σχετικά με το θέμα και να αναφέρουν κι άλλες επιστημονικές ονομασίες που ίσως τους είναι πιο γνωστές (π.χ. χελώνα *caretta caretta*, φώκια *monachus monachus*).

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει μία με δύο διδακτικές ώρες, ανάλογα με την ανταπόκριση από τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές θα αξιολογηθούν σχετικά με τον βαθμό που θα μπορέσουν να περιηγηθούν σε μια ιστοσελίδα και να αντλήσουν πληροφορίες από αυτήν, καθώς και από τον βαθμό που θα μετασχηματίσουν τις πληροφορίες αυτές σε γνώση με τη χρήση των χαρτών και του προγράμματος «Ζωγραφικής». Θα αξιολογηθεί επίσης η δυνατότητά τους να χρησιμοποιούν τα εργαλεία του προγράμματος αυτού, όχι μόνο για να βγάλουν συμπεράσματα, αλλά και για να διασκεδάσουν.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Σχετικά με τη δραστηριότητα, θα αξιολογηθεί η δυνατότητα οπτικοποίησης των δεδομένων, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η διερεύνησή και η ανακάλυψή τους από τους μαθητές. Θα αξιολογηθεί, δηλαδή, αν χρήση του εννοιολογικού χάρτη και του προγράμματος της ζωγραφικής θα βοηθήσουν στην κατάκτηση της γνώσης με παιχνιδιώδη τρόπο.

Φύλλο Εργασίας

Οι οδηγίες δίνονται μέσα και από το site ενώ οι απορίες θα λύνονται προφορικά από τον δάσκαλο ή θα γίνεται μια επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Δραστηριότητα 4

Η τέταρτη δραστηριότητα αποτελεί συνέχεια της τρίτης και σχετίζεται με το ταξίδι της λαγγόνας προς τα νότια τους χειμερινούς μήνες. Οι μαθητές και οι μαθήτριες επισκέπτονται τη σελίδα του site με τίτλο: «[Προς τον νότο...](#)». Εκεί μπορούν να

ανακαλύψουν έναν ενσωματωμένο ηλεκτρονικό χάρτη (κατασκευασμένος με το online λογισμικό «[animaps](#)»), ο οποίος αποτυπώνει τη διαδρομή που ακολουθούν οι λαγγόνες στο ταξίδι τους προς τα νότια. Οι μαθητές και οι μαθήτριες βλέπουν να διαγράφονται στον ψηφιακό χάρτη οι τρεις πιθανές πορείες (από τον Δούναβη στον Νέστο, από τη Μολδαβία στην Τουρκία και από την Κασπία Θάλασσα στο Ιράκ). Σχολιάζουν προφορικά ό,τι τους κάνει εντύπωση σχετικά με την απόσταση που διανύεται, τις ιδιομορφίες του εδάφους, καθώς και τις πιθανές δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσει η λαγγόνα στο ταξίδι της.

Αφού ολοκληρωθεί η σχετική συζήτηση, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να μεταβούν στο σημείο της ιστοσελίδας με τίτλο «Οι περιπέτειες μιας Λαγγόνας» και να ανοίξουν τον σχετικό υπερσύνδεσμο. Ο υπερσύνδεσμος οδηγεί σε ένα αρχείο που είναι κατασκευασμένο με λογισμικό παρουσιάσεων. Το αρχείο αυτό καλεί τα παιδιά να ακολουθήσουν και να περιγράψουν το ταξίδι της λαγγόνας προς τον νότο. Το αρχείο αποτελείται από διαφάνειες. Κάθε διαφάνεια αποτελείται από μια σχετική φωτογραφία, βοηθητικό λεξιλόγιο το οποίο δεν είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθεί, και δύο «κουμπιά ενεργειών» που δίνουν στον χρήστη τη δυνατότητα να ακολουθήσει διαφορετική εξέλιξη στο «ταξίδι» του. Κάθε ομάδα ακολουθεί μια διαφορετική «διαδρομή», όπως αυτή θα αποφασίσει. Ανάλογα με τις αποφάσεις που θα παίρνουν οι ομάδες, η λαγγόνα αντιμετωπίζει και ανάλογους κινδύνους, όπως κυνηγούς, θύελλες, κινητήρες αεροπλάνων, φυτοφάρμακα κ.ά. Στο τέλος της δραστηριότητας και αφού η λαγγόνα έχει φτάσει στον προορισμό της, κάθε ομάδα έχει συντάξει και ένα διαφορετικό κείμενο. Τα κείμενα μπορούν να διαβαστούν στην τάξη και να ομαδοποιηθούν στον πίνακα οι κίνδυνοι που μπορεί να αντιμετωπίσει η λαγγόνα στο ταξίδι της.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν στο κατά πόσο μπορούν να συνεργαστούν στην επιλογή της διαδρομής, έτσι ώστε με βάση τις εικόνες και ένα ενδεικτικό λεξιλόγιο να γράψουν ένα κείμενο. Θα αξιολογηθεί επίσης η κατάλληλη

χρήση του λεξιλογίου που τους δίνεται καθώς και η ποιότητα των εκφραστικών μέσων στα κείμενα που θα παραχθούν.

Τέλος, θα αξιολογηθούν τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από τους μαθητές και τις μαθήτριες σχετικά με τις διαδρομές που ακολουθούν οι λαγγόνες πάνω από την Ευρασία, τις δυσκολίες του ταξιδιού τους, καθώς και το είδος των κινδύνων που τις απειλούν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αυτού.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί συνολικά από την επίτευξη των στόχων σχετικά με τη χρήση των λογισμικών από τους μαθητές, καθώς και από την ποικιλία των εκφράσεων και των τρόπων με τα οποία οι μαθητές θα εκφραστούν αρχικά προφορικά και μετά θα δώσουν λόγο και δράση σε μια σειρά από στατικές εικόνες. Θα κριθεί επίσης από τον βαθμό που θα κινητοποιήσει τους μαθητές στο να επιτύχουν τον στόχο τους, καθώς και από την ποικιλία των κειμένων που θα παραχθούν ως προς το περιεχόμενο, μιας και η παρουσίαση δίνει τη δυνατότητα να ακολουθηθούν διαφορετικές «διαδρομές».

Φύλλα Εργασίας

Οι οδηγίες δίνονται προφορικά και από τον δάσκαλο ενώ θα γίνεται επίδειξη στον βιντεοπροβολέα. Φύλλο Εργασίας δεν κρίνεται απαραίτητο.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Δραστηριότητα 5

Η 5^η Δραστηριότητα σχετίζεται με τη διαβίωση της λαγγόνας στον Ελλαδικό χώρο. Οι μαθητές και οι μαθήτριες επισκέπτονται την τοποθεσία του site με τίτλο «[Ζω και στην Ελλάδα](#)» όπου εκεί μπορούν να εκτελέσουν τα δύο βήματα της δραστηριότητας. Στο πρώτο βήμα τα παιδιά μπορούν να κάνουν χρήση του σχετικού υπερσυνδέσμου που βρίσκεται ενσωματωμένος στην ιστοσελίδα και να δουν τον [ηλεκτρονικό χάρτη](#) που είναι κατασκευασμένος με το online λογισμικό [animaps](#). Ενεργοποιώντας την κίνηση, μπορούν να εντοπίσουν τα σημεία που ζουν λαγγόνες στην Ελλάδα. Οι

ομάδες μπορούν να επαναλάβουν την παρουσίαση του χάρτη και να καταγράψουν τα σημεία αυτά στο τετράδιό τους.

Στο 2^ο Βήμα της δραστηριότητας οι ομάδες μπορούν να επισκεφθούν τον έτερο υπερσύνδεσμο που εμφανίζει τον [περιβαλλοντικό χάρτη της Ελλάδας](#). Εκεί, αφού τσεκάρουν την επιλογή Βιότοποι – RAMSAR, μπορούν να συγκρίνουν τους βιότοπους που εμφανίζονται με τους τόπους διαχείρισης του πουλιού που έχουν καταγράψει. Ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει ένα από τα video που προσφέρει η εφαρμογή και η τάξη το παρακολουθεί σε ολομέλεια. Αφού τελειώσει η προβολή, γίνεται συζήτηση έτσι ώστε να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες ότι η λαγγόνα ζει και τρέφεται σε ξεχωριστά οικοσυστήματα που λέγονται υδροβιότοποι. Επίσης, θα γίνει προσπάθεια τα παιδιά να κατονομάσουν μερικούς από αυτούς και να απαριθμήσουν κάποια βασικά χαρακτηριστικά τους.

Αξιολόγηση μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει να γίνουν ικανοί να χρησιμοποιήσουν έναν ηλεκτρονικό χάρτη, να αποκτήσουν τη δεξιότητα να περιηγούνται στο διαδίκτυο και να αποφασίζουν ποιες πληροφορίες θα αντλήσουν από τις επιλογές που τους δίνονται πάνω στο θέμα που τους ενδιαφέρει. Θετικά θα αξιολογηθεί επίσης η επιχειρηματολογία τους και τα συμπεράσματα που θα διατυπώσουν σχετικά με τους τόπους που διαβιεί η λαγγόνα στον ελλαδικό χώρο, καθώς και για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τόπων αυτών.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα αυτή σε σχέση με τις προηγούμενες δίνει μεγαλύτερη ελευθερία στις ομάδες να αυτενεργήσουν και να αξιοποιήσουν τις πληροφορίες που μπορούν να βρουν περιηγούμενοι «ελευθέρως» σε επιλεγμένες ιστοσελίδες. Έτσι, θα αξιολογηθεί θετικά αν αναπτυχθούν ικανοποιητικά οι δεξιότητες των μαθητών στο να περιηγούνται στο διαδίκτυο και να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που βρίσκουν εκεί με κριτική διάθεση.

Φύλλο Εργασίας

Οι οδηγίες δίνονται μέσα και από το site ενώ οι απορίες θα λύνονται προφορικά από τον δάσκαλο ή θα γίνεται μια επίδειξη στον βιντεοπροβολέα. Σημειώσεις μπορούν οι μαθητές και οι μαθήτριες να κρατούν στο τετράδιο εργασιών τους.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Δραστηριότητα 6

Στην έκτη δραστηριότητα οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να επισκεφθούν την τοποθεσία της ιστοσελίδας με τίτλο: «[Πετώντας πάνω από τη λίμνη](#)». Εκεί καλούνται να «πετάξουν» πάνω από την περιοχή της Κεντρικής Μακεδονίας και να περιγράψουν προφορικά τι βλέπουν. Στην προσπάθειά τους αυτή θα τους βοηθήσουν οι χάρτες που υπάρχουν στη σελίδα, καθώς και οι αεροφωτογραφίες που είναι ενσωματωμένες. Οι ομάδες θα παρατηρήσουν τους χάρτες και θα κληθούν να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με το «τι βλέπουν». Σε συνδυασμό με τις αεροφωτογραφίες που έχουν τη δυνατότητα να δουν, μπορούν να καταλήξουν σε συμπεράσματα σχετικά με τον οριζόντιο και κάθετο διαμελισμό της περιοχής, να διατυπώσουν τις απόψεις τους για τα στοιχεία που συνθέτουν το τοπίο, να διαβάσουν με μεγαλύτερη ευκολία τους χάρτες και να χρησιμοποιήσουν στις εκφράσεις τους γεωγραφικούς όρους. Καθώς οι ομάδες περιηγούνται στον προτεινόμενο διαδικτυακό τόπο, ο δάσκαλος μπορεί να τους μοιράσει επικουρικά ένα φύλλο εργασίας ([Φύλλο Εργασίας 9](#)) προκειμένου να καταγράψουν ευκολότερα τις σκέψεις τους για τα ερεθίσματα που τυχόν θα προκαλούσε στις αισθήσεις τους (όραση, ακοή, αφή, όσφρηση) ένα τέτοιο εναέριο ταξίδι. Αφού οι ομάδες περιηγηθούν στον προτεινόμενο διαδικτυακό τόπο χωρίς τη βοήθεια του εκπαιδευτικού και συζητήσουν για τα στοιχεία που τους δίνονται, στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός, με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα τα καλεί να διατυπώσουν τις σκέψεις τους στην ολομέλεια.

Προαιρετικά, ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει και τον υπερσύνδεσμο «[Τα λέω καλύτερα](#)», όπου θα βρει δύο Φύλλα Εργασίας τα οποία μπορεί να τα χρησιμοποιήσει εναλλακτικά, για να εμπλουτίσει το λεξιλόγιο των παιδιών. Στο

πρώτο Φύλλο Εργασίας οι μαθητές/τριες καλούνται να τοποθετήσουν τα επίθετα που θεωρούν ότι ταιριάζουν δίπλα στο κατάλληλο ουσιαστικό που δίνεται, ενώ στο δεύτερο Φύλλο Εργασίας πρέπει να τοποθετήσουν το κατάλληλο ρήμα για να ολοκληρώσουν την πρόταση. Η δραστηριότητα αυτή είναι ενσωματωμένη στην ιστοσελίδα με σκοπό να ολοκληρωθεί στον Η/Υ με τη βοήθεια του ποντικιού και της λειτουργίας «σύρε κι άσε». Αν η υποδομή σε Η/Υ δεν είναι αρκετή, τα Φύλλα Εργασίας μπορούν να εκτυπωθούν ([Φύλλο Εργασίας 4](#) και [Φύλλο Εργασίας 5](#)).

Η δραστηριότητα θα ολοκληρωθεί όταν οι ομάδες θα κληθούν να γράψουν ένα γράμμα στους συμμαθητές τους που δεν ακολούθησαν στο ταξίδι για τα όσα εντυπωσιακά είδαν. Για τον σκοπό αυτό καλούνται να επισκεφθούν τον υπερσύνδεσμο με τίτλο «[Γράφω τι είδα](#)» και να ανοίξουν το αρχείο του κειμενογράφου που υπάρχει εκεί. Το αρχείο αυτό τους παρέχει τη δυνατότητα να γράψουν τι «μπορεί να βλέπουν από ψηλά», έχοντας τη βοήθεια ενός σχεδιαγράμματος, το οποίο πέρα από τη σχηματική αναπαράσταση εμπεριέχει και φωτογραφικό υλικό με τη μορφή υπερσυνδέσεων. Οι ομάδες καλούνται να γράψουν την επιστολή χρησιμοποιώντας τις βοήθειες που τους δίνονται, αλλά και εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες που τους δίνει ο κειμενογράφος, στο να διορθώνουν τα ορθογραφικά και συντακτικά λάθη τους, να σβήνουν ό,τι δεν τους αρέσει και να αλλάζουν σειρά στις παραγράφους τους. Ο εκπαιδευτικός περιηγείται στις ομάδες και δίνει τις κατάλληλες οδηγίες. Όταν το γράμμα τελειώσει, μπορεί να εκτυπωθεί και να «σταλεί» στις άλλες τάξεις του σχολείου.

Εναλλακτικά, αν, όπως προαναφέρθηκε, ο εξοπλισμός δεν επαρκεί, μπορεί το παραπάνω αρχείο να εκτυπωθεί και να χρησιμοποιηθεί ως Φύλλο Εργασίας ([Φύλλο Εργασίας 6](#)). Στην περίπτωση αυτή όμως τα παιδιά δε θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους υπερσυνδέσμους. Μπορούν όμως εργαζόμενοι μπροστά στους υπολογιστές να παρατηρούν το φωτογραφικό υλικό του υπερσυνδέσμου «[Πετώντας πάνω από τη λίμνη](#)» και σε συνδυασμό με το Φύλλο Εργασίας να ολοκληρώσουν την επιστολή.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν με βάση την ακρίβεια και σαφήνεια διατύπωσης των ιδεών τους στην προφορική επικοινωνία, τη χρήση εξειδικευμένου λεξιλογίου, την επίδειξη συνεργασίας και τη δυνατότητα της χρήσης του κειμενογράφου ως εργαλείο συνεργατικής γραφής.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο την επιτυχία της να δώσει κίνητρο στους μαθητές και τις μαθήτριες να συνθέσουν ένα περιγραφικό κείμενο σε μορφή επιστολής, έτσι ώστε να εκτελέσουν μια εργασία που να έχει νόημα και επικοινωνιακό στόχο. Θα αξιολογηθεί επίσης η προστιθέμενη αξία του εργαλείου ως πηγής άντλησης πληροφοριών, αλλά και ως εργαλείου που υποβοηθά τη συνεργατική μάθηση χωρίς τη βοήθεια του δασκάλου. Τέλος, θα αξιολογηθεί η επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς, η ποιότητα του τρόπου δουλειάς τους, καθώς και η ποιότητα του παραγόμενου υλικού που θα είναι μια επιστολή προς τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές τους.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει δύο με τρεις διδακτικές ώρες.

Δραστηριότητα 7

Κατά την έβδομη δραστηριότητα οι ομάδες καλούνται να επισκεφθούν τον υπερσύνδεσμο της ιστοσελίδας με τίτλο «[Η φωλιά της Λαγγόνας](#)». Εκεί μπορούν να παρατηρήσουν την παρουσίαση που είναι κατασκευασμένη με το online εργαλείο κατασκευής παρουσιάσεων και εννοιολογικών χαρτών [Prezi](#) και να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τον τρόπο που κατασκευάζει η λαγγόνα τη φωλιά της και πώς μεγαλώνει τα μικρά της εκεί. Τις απόψεις τους αυτές μπορούν να τις αναπτύξουν γραπτά ανοίγοντας το αρχείο του κειμενογράφου που είναι συνημμένο στο site και παράγοντας ένα κείμενο, η καταγράφοντας τις παρατηρήσεις σε ένα σημειωματάριο.

Στη συνέχεια οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να διερευνήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχει η λαγγόνα με τα άλλα πουλιά που ζουν στη

λίμνη, αλλά και να την τοποθετήσουν στην κατάλληλη κατηγορία. Για τον σκοπό αυτό ανοίγουν τον υπερσύνδεσμο με τίτλο: [«Κι άλλα πουλιά...»](#) Εκεί περιηγούνται στο διαδίκτυο με τη βοήθεια υπερσυνδέσεων και συλλέγουν πληροφορίες και για άλλα είδη πουλιών που ζουν στον [υγρότοπο της Δοϊράνης](#). Με τη βοήθεια του Φύλλου Εργασίας που είναι ενσωματωμένο, οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να κατηγοριοποιήσουν τα χαρακτηριστικά των πουλιών και να αποτυπώσουν τα συμπεράσματά τους σε γραπτό κείμενο. Εναλλακτικά το φύλλο εργασίας μπορεί να εκτυπωθεί ([Φύλλο Εργασίας 7](#)).

Αξιολόγηση των μαθητών

Με το πέρας της δραστηριότητας θα αξιολογηθεί η ικανότητα των ομάδων να περιηγούνται με επιτυχία σε επιλεγμένες σελίδες που τους έχουν δοθεί, να αντλούν τις κατάλληλες πληροφορίες που είναι απαραίτητες και να τις κατηγοριοποιήσουν με τη βοήθεια του φύλλου εργασίας που τους δίνεται. Στη συνέχεια, θα αξιολογηθεί η ικανότητά τους να συνθέσουν τα δεδομένα αυτά σε ένα νοηματικά άρτιο και πλήρες κείμενο.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο την επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς, την ενεργό συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και τη δυνατότητά τους να σταθμίζουν τις πληροφορίες, να εξάγουν συμπεράσματα και να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Δραστηριότητα 8

Η δραστηριότητα αυτή σχετίζεται με την πληροφόρηση των μαθητών σχετικά με τη ζωή της λαγγόνας και τους κινδύνους που την απειλούν. Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να διαβάσουν στην ολομέλεια τα κείμενα που έγραψαν στο πλαίσιο της τέταρτης δραστηριότητας και που στην ουσία περιγράφονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η λαγγόνα. Βοηθητικά ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να προβάλει στην ολομέλεια και τις διαφάνειες του λογισμικού παρουσιάσεων που χρησιμοποιήθηκε

στην τέταρτη δραστηριότητα. Θα ακολουθήσει συζήτηση και τα συμπεράσματα θα κωδικοποιηθούν στον πίνακα. Με βάση τα δεδομένα αυτά οι ομάδες θα κληθούν να γράψουν ένα γράμμα στις κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες που ευθύνονται για τη μείωση του πληθυσμού των πτηνών αυτών. Θα επισκεφθούν τον υπερσύνδεσμο [«Γράφω ένα γράμμα...»](#) και κάθε ομάδα θα αποφασίσει σε ποια κοινωνική ή επαγγελματική ομάδα (ψαράδες, κυνηγούς, αγρότες κλπ/ να απευθυνθεί, για να επιχειρηματολογήσει σχετικά με τα λάθη που γίνονται και οδηγούν στον θάνατο πολλών σπάνιων πτηνών. Κάθε ομάδα θα διαβάσει τι έγραψε, θα αιτιολογήσει την επιλογή της και θα «στείλει» το γράμμα.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές θα αξιολογηθούν από τη δυνατότητα να εντοπίσουν στα κείμενα που έχουν ήδη γράψει τις κατάλληλες πληροφορίες που χρειάζονται, προκειμένου να αντιληφθούν τα κύρια στοιχεία που συνθέτουν τη ζωή της λαγγόνας, αλλά και τους κινδύνους που την απειλούν. Στη συνέχεια, θα αξιολογηθούν από την ικανότητά τους να χρησιμοποιήσουν τα στοιχεία που αλίευσαν για να συνθέσουν μια επιστολή που θα τεκμηριώνει τους λόγους που οι άνθρωποι θα πρέπει να πάρουν μέτρα για να προστατεύσουν το σπάνιο πουλί.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί από τη δυνατότητα που δίνει στους μαθητές και τις μαθήτριες να διερευνήσουν στον ιστό και να ανακαλύψουν μόνοι τους τα στοιχεία που τους είναι απαραίτητα για την εργασία τους με μόνη βοήθεια τη διακριτική παρέμβαση του εκπαιδευτικού. Παράλληλα, θα αξιολογηθεί η αυθεντικότητα του περιβάλλοντος μάθησης που προσφέρεται στα παιδιά από την εφαρμογή, έτσι ώστε να τους δώσει τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους με τη μορφή επιστολής.

Φύλλα εργασίας: Φύλλα εργασίας δεν είναι απαραίτητα.

Η δραστηριότητα μπορεί να κρατήσει ένα διδακτικό δίωρο.

Δραστηριότητα 9

Με την ένατη δραστηριότητα ολοκληρώνεται το σενάριο. Οι μαθητές και οι μαθήτριες αποχαιρετούν τη λαγγόνα, η οποία ταξιδεύει σε άλλες χώρες, και για τον λόγο αυτό της βγάζουν ένα δελτίο ταυτότητας. Το [δελτίο](#) αυτό είναι ενσωματωμένο στο site και μπορεί να γραφεί είτε στον υπολογιστή με τη χρήση κειμενογράφου είτε να εκτυπωθεί και συμπληρωθεί με το χέρι. Με τη συμπλήρωση του δελτίου ταυτότητας οι ομάδες στη ουσία καλούνται να αναστοχαστούν για όλα όσα έμαθαν κατά τη διάρκεια του σεναρίου και να τα συγκεντρώσουν σε ένα κείμενο. Οι ομάδες καθοδηγούνται από το φύλλο εργασίας που υπάρχει ενσωματωμένο στο site και μπορούν να το συμπληρώσουν είτε με τη βοήθεια του κειμενογράφου είτε να το εκτυπώσουν και να το συμπληρώσουν στο χέρι ([Φύλλο Εργασίας 8](#)).

Αφού οι ομάδες ολοκληρώσουν την εργασία τους, καλούνται να ανακοινώσουν στην ολομέλεια τα συμπεράσματά τους. Οι υπόλοιπες ομάδες συμπληρώνουν και διορθώνουν. Όταν τελειώσει αυτή η διαδικασία, ο/η εκπαιδευτικός τα καλεί να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας και να επισκεφθούν τον σχετικό σύνδεσμο που είναι ενσωματωμένος στο site και αφορά τη λαγγόνα. Τα παιδιά μπορούν να το διαβάσουν από τον υπολογιστή τους ή να διαβαστεί διαδοχικά από τους μαθητές και με τη βοήθεια του δασκάλου, μιας και είναι δύσκολο κείμενο, αφού παρουσιάζεται στον πίνακα με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα. Τα παιδιά καλούνται να συγκρίνουν τα δικά τους κείμενα με το «επίσημο» κείμενο που τους παρουσιάστηκε και να εντοπίσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές, να βρουν τα τυχόν λάθη τους και να συμφωνήσουν για όσα έγραψαν σωστά. Στο τέλος θα ακολουθήσει συζήτηση για τον τρόπο που εργάστηκαν και κατέληξαν στα συμπεράσματά τους, έτσι ώστε να αντιληφθούν διαισθητικά τον επιστημονικό τρόπο έρευνας και εργασίας.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν από τον τρόπο που θα αναστοχαστούν στη δουλειά τους και το περιεχόμενο των ευρημάτων τους σε σύγκριση μάλιστα με ένα επιστημονικό κείμενο.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα, μιας και είναι η τελευταία του σεναρίου, θα αξιολογηθεί με βάση το περιεχόμενο των ευρημάτων, τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν και τις εμπειρίες που αποκομίστηκαν, όχι μόνο για την παραγωγή του αποτελέσματος, αλλά κυρίως εξαιτίας της αξίας της διαδικασίας στη δόμηση της γνώσης.

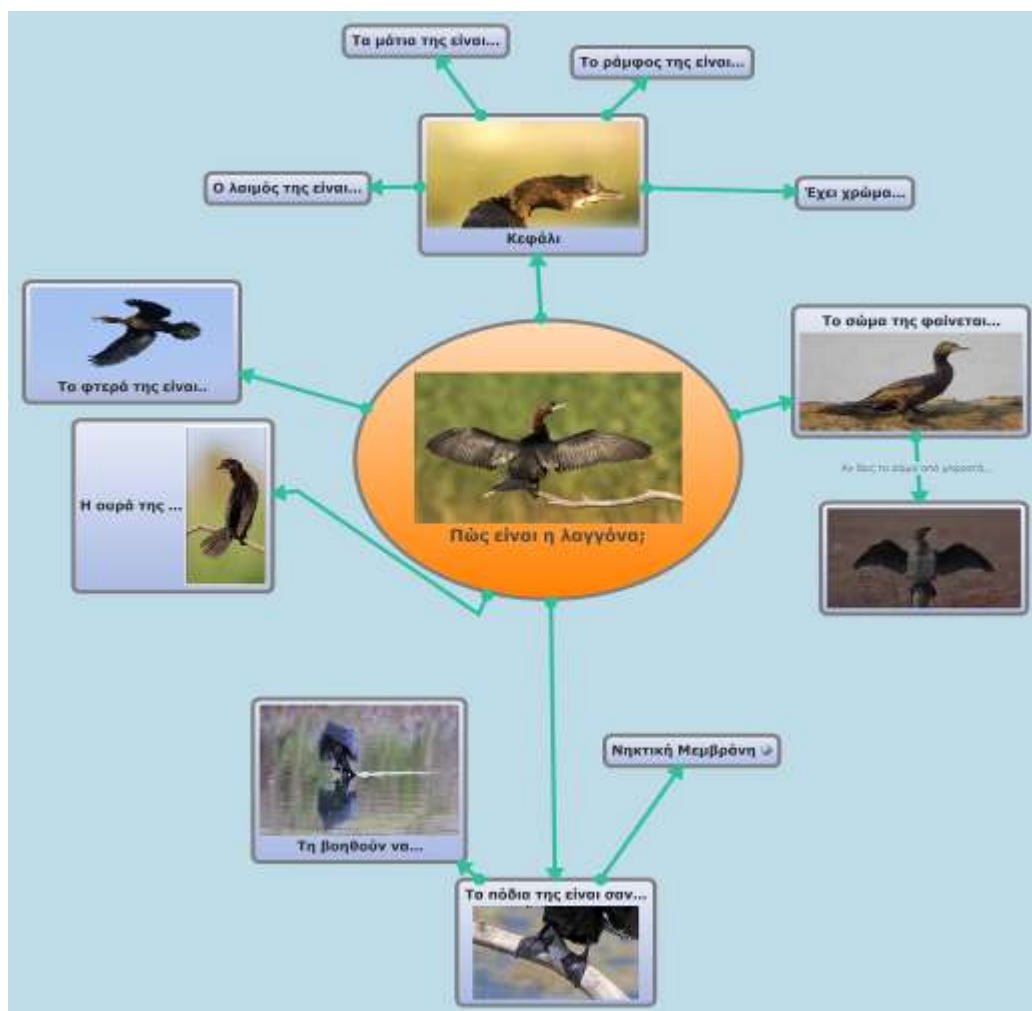
Η δραστηριότητα μπορεί να διαρκέσει μια διδακτική ώρα.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 1

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Παρατηρήστε προσεκτικά το σχεδιάγραμμα και κάντε μια περιγραφή της Λαγγόνας, πρώτα προφορικά στην τάξη και μετά γραπτά κάτω από την εικόνα.

Περιγράψω τη Λαγγόνα....

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Φύλλο Εργασίας 2

Χώρες που ζει η λαγγόνα

Γράψτε εδώ ποιες είναι οι χώρες στις οποίες ζει η λαγγόνα και μετά αποθηκεύστε το έγγραφο στον υπολογιστή σας.

	Χώρα
1	
2	

Φύλλο Εργασίας 3

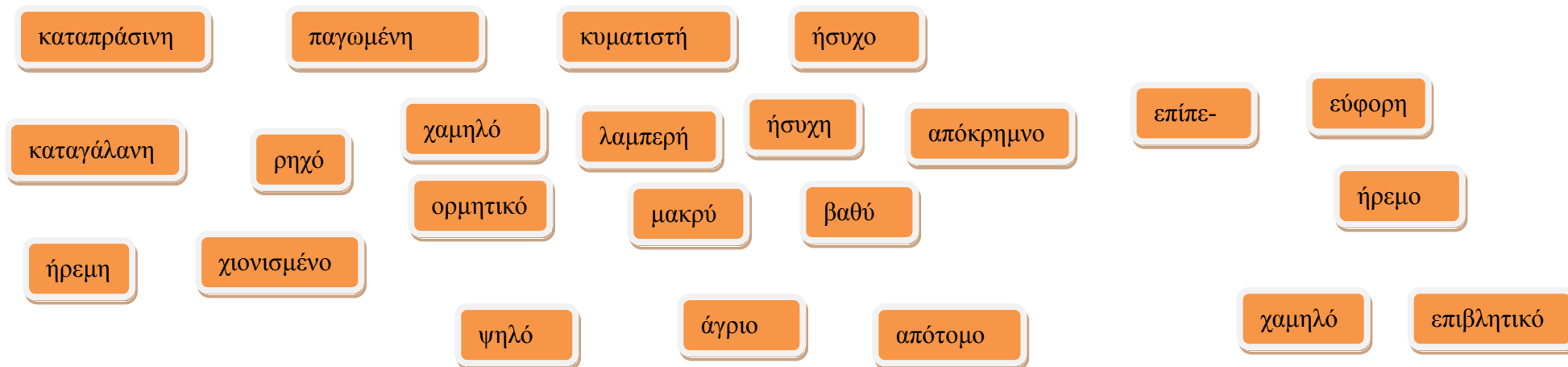

1. Μπορείτε να εκτυπώσετε αυτό το φύλλο εργασίας. Σημειώστε με το μολύβι σας ένα σημείο ● σε κάθε μία από τις χώρες που ζει η Λαγγόνα.
2. Ενώστε τα σημεία με μια γραμμή. _____

Σχηματίστηκε ένας κύκλος. Ποιες θάλασσες και λίμνες και ποτάμια βλέπεις μέσα στον κύκλο;

Μπορείς να τα δεις και στον χάρτη της τάξης σου, ή να σε βοηθήσει και ο δάσκαλος ή η δασκάλα σου.

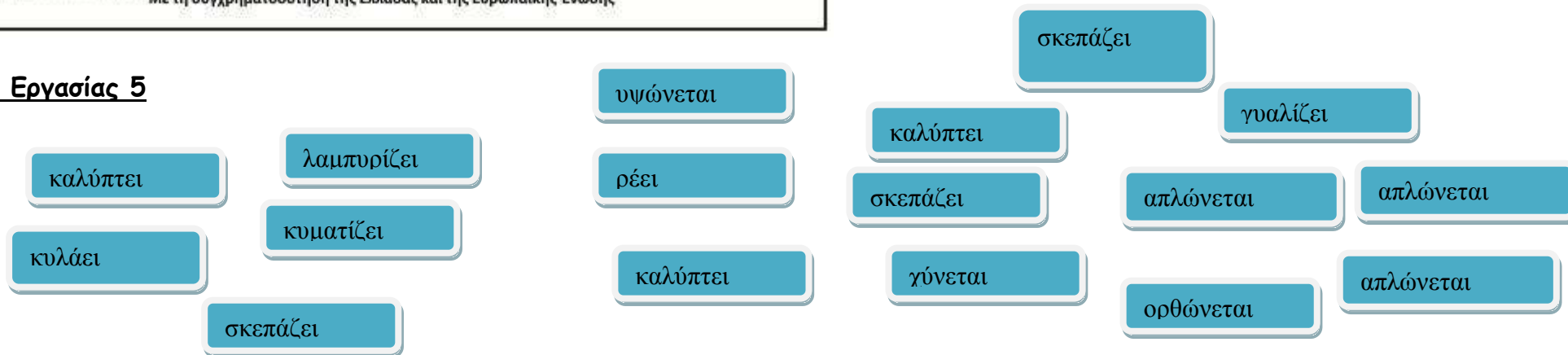
Φύλλο Εργασίας 4

Γράψε τα παραπάνω επίθετα δίπλα στο ουσιαστικό που ταιριάζει.

Το ποτάμι	
Το βουνό	
Η λίμνη	
Η θάλασσα	
Η πεδιάδα	

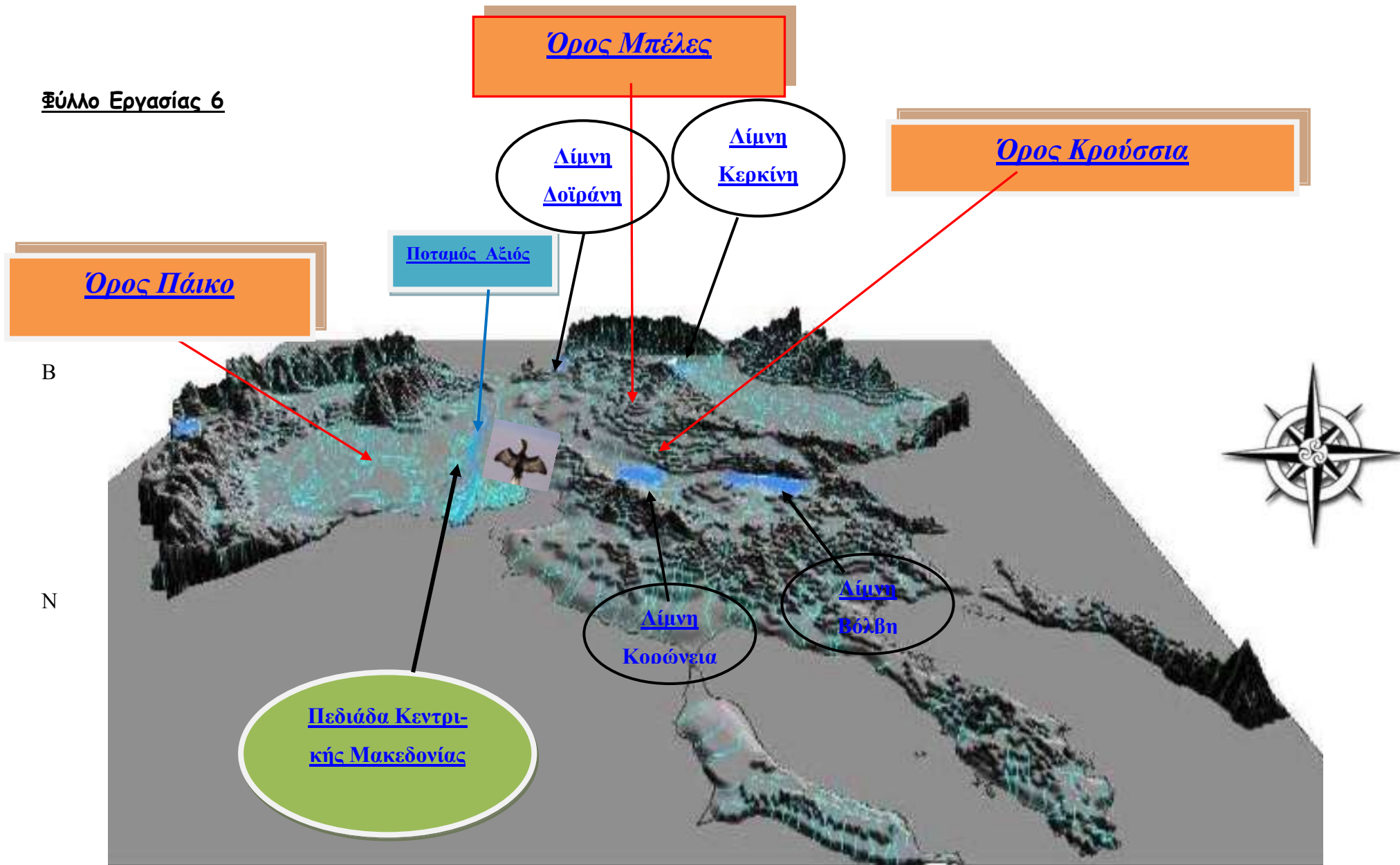
Φύλλο Εργασίας 5

Σύρε και τοποθέτησε το «ποντίκι» πάνω σε ένα από τα «μπλε» κουτάκια με τα ρήματα και αφού αυτό γίνει «σταυρός» σύρε το δίπλα στο ουσιαστικό για να φανεί τι «κάνει».

Το ποτάμι	
Το βουνό	
Η λίμνη	
Η θάλασσα	
Η πεδιάδα	

Φύλλο Εργασίας 6

Φύλλο Εργασίας 7

Στη λίμνη ζουν και αναπτύσσονται πολλά είδη πουλιών, τα οποία τα χωρίζουμε σε κατηγορίες. Τα **αρπακτικά**, τα **υδρόβια** και τα **παρυδάτια**. Μπορούμε να σημειώσουμε τις διαφορές τους, να τα ξεχωρίσουμε και να γράψουμε γιατί ονομάστηκαν έτσι;

Βάλε x εκεί που ταιριάζει.

Κατηγορίες	Αρπακτικά	Υδρόβια	Παρυδάτια
Τι κάνουν και πώς είναι;			
πετάνε			
κολυμπάνε			
περπατάνε στα ρηχά			
έχουν μακρύ ράμφος			
έχουν κοντό			

ράμφος			
έχουν γυρτό ράμφος			
έχουν μακρύ λαιμό			
έχουν κοντό λαιμό			
έχουν ψηλά πόδια			
έχουν πόδια με γαμψά νύχια			
έχουν πόδια με νηκτικές μεμβράνες			

Συμπεράσματα:

Μαζί με τη **Λαγγόνα**, στη Λίμνη Δοϊράνη ζουν και άλλα είδη πουλιών. Γράφουμε λίγα λόγια γι' αυτά. Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά τους και για ποιον λόγο ονομάστηκαν έτσι;

Αρπακτικά:

Υδρόβια:

Παρυδάτια:

Φύλλο Εργασίας 8

Δελτίο Ταυτότητας

	<p>Όνομα: Λαγγόνα</p> <p>Επιστημονική Ονομασία:</p>
<p>Σε ποιες χώρες ζει;</p>	
<p>Πώς είναι εξωτερικά;</p>	
<p>-λαιμός</p>	
<p>-κεφάλι</p>	
<p>-ράμφος</p>	

- μάτια	
• Σώμα	
-φτερά	
-ουρά	
-πόδια	
Λεπτομέρειες για τη ζωή της.	

- μεταναστεύει;	
- Σε ποια σημεία της Ελλάδας ζει;	
- Με τι τρέφεται;	
- Από ποιους ή από τι κινδυνεύει;	
- Πώς μπορούμε να την προστατεύσουμε;	

Φύλλο Εργασίας 9

Βλέπω τις εικόνες στον Υπολογιστή και σημειώνω στην κατάλληλη στήλη ό,τι σκεφτώ...									
	Όρος Μπέλες	Λ. Δοϊράνη	Όρος Κρούσια	Λ. Κερκίνη	Όρος Πάικο	Πεδιάδα Κεντρικής Μακεδονίας	Ποταμός Αξιός	Λίμνη Βόλβη	Λίμνη Κορώνεια
Τι βλέπω; Πώς είναι;									
Τι αισθάνομαι;									
Τι ακούω;									
Τι μυρίζω;									

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μεγαλύτερη τάξη όπου με τα ίδια δεδομένα και υπολογιστικά εργαλεία οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μπορούσαν να εμβαθύνουν περισσότερο στα δεδομένα, να προβληματιστούν, να παραγάγουν κομψότερα κείμενα τα οποία θα μπορούσαν να δημοσιεύσουν στη σχολική εφημερίδα ή στην ιστοσελίδα της τάξης. Το μοντέλο της διερευνητικής εργασίας που προτείνει το σενάριο μπορεί να διευρυνθεί και σε άλλους γνωστικούς τομείς και σε μεγαλύτερες τάξεις να είναι λιγότερο καθοδηγούμενο. Τα συμπεράσματα που τυχόν θα προκύψουν από τέτοιες εργασίες μπορούν να εμπλουτίσουν τα λήμματα Ηλεκτρονικών Εγκυκλοπαιδειών όπως η Wikipedia. Τέλος, το σενάριο θα μπορούσε να αποτελέσει μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σχετικά με τα λιμναία οικοσυστήματα, με τους οργανισμούς που ζουν και αναπτύσσονται εκεί και τη συνύπαρξή τους με τους ανθρώπους

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

- Οι δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους οι οποίοι προέρχονται από τις ΤΠΕ, ενώ σε αρκετά σημεία ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.
- Καλό θα είναι οι μαθητές να εργάζονται σε ομάδες χρησιμοποιώντας εργαστήριο υπολογιστών ενώ με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα να γίνονται μόνο οι παρουσιάσεις και να δίνονται οι διευκρινίσεις από τον εκπαιδευτικό.
- Το site <http://laggon.webnode.gr/> μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτούσιο από όποιον εκπαιδευτικό το επιθυμεί.
- Η σειρά που προτείνονται οι δραστηριότητες δεν είναι δεσμευτική για τον εκπαιδευτικό.

- Ο εκπαιδευτικός που θα το εφαρμόσει μπορεί να παραλείψει κάποιες δραστηριότητες, ενώ κάποιες μπορεί να τις τροποποιήσει.
- Όλα τα φύλλα εργασίας είναι ενσωματωμένα στο site και μπορούν να τροποποιηθούν από τον εκπαιδευτικό, ανάλογα με τις ανάγκες του.
- Τα φύλλα εργασίας μπορούν να συμπληρωθούν είτε με τη βοήθεια του κειμενογράφου, είτε να εκτυπωθούν και να συμπληρωθούν παραδοσιακά.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαβριηλίδου, Ζ., Σφυρόερα, Μ., Μπεζέ, Λ. 2006. *Γλώσσα Β' Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της Γλώσσας*, τόμος γ'. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ηλιοπούλου, Μ. 1994. *Γράφω σωστά τις σκέψεις μου για τη Β' Δημοτικού*. Αθήνα: Πατάκης.

Κουφόπουλος, Ι. & Γ. Μούκα. 2004. *WebQuest: Ένας νέος τύπος εκπαιδευτικής δραστηριότητας που εντάσσει και αξιοποιεί το διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών και δεξιοτήτων*. 4^ο Συνέδριο ΕΤΠΕ, 591- 596.

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β., Ντίνας, Κ. 2003. *Η πληροφοριακή – Επικοινωνιακή Τεχνολογία στην προσχολική και πρωτοσχολική Εκπαίδευση: Το παράδειγμα της γλώσσας*. Αθήνα: Δαρδανός.

Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη

Π.Ι. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα.

Σολωμονίδου, Χ. 2006. *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία – Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χαραλαμπίδης, Α. & Σ. Χατζηασαββίδης. 1997. *Η διδασκαλία της Λειτουργικής χρήσης της Γλώσσας: Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.

Χατζηλουκά-Μαυρή, Ε. 2009. *Από την επικοινωνιακή – κειμενοκεντρική προσέγγιση στη παιδαγωγική του κριτικού γραμματισμού (ή η διδασκαλία του γραπτού λόγου στο δημοτικό σχολείο σήμερα): Η περίπτωση της Κύπρου*. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 16, 114-130. Διατίθεται στον διαδικτυακό τόπο: <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teychos16/114-130.pdf>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ